

Inhoud

De onzichtbare informant - Angélique Suijendorp	9
Mijn broer en ik - Karel Bedert	22
Ik weet waar je woont - Lilian Steenvoorden	34
Duivels Dilemma - Kitty Huijbers	46
Het Lot - Rob Bakker	57
Alles gegeven - Charlotte	70
Het laatste verhaal - Theone Joostensz	82
Moederinstinct - Melina Ekic	94
Pennenstreken - Ellen Kusters	106
Het oordeel - Melissa Skaye	119
Hij die zeurt, betreurt - Eveline van Dienst	131
Kei - Carolijn Toren	141
Een fatale draaikolk - Sietse Postma	150
Wat beelden vertellen - Daniëlle Stege	162
Eerlijk waar - Luc Vos	174
Wisselgeld - Erik van der Velden	188
De achterbank-tapes - Theo-Henk Streng	199
Het Tyler incident - Gert-Jan van den Bemd	210
Scheef huisje - Michiel van den Berg	221
Het thuisfront - Bertina Mulder	235
Geregeld - Marieke Jongejan	248
Meneer en mevrouw Edelhart - Gerry Neuray	260
Kloostergeheimen - Alain De Lannoy	273
Fratres Arcanus - Karin Bisschops	283
Durf je nog? - Franziska Weissenbacher	294
Dankwoord	306

De onzichtbare informant

Angelique Suijendorp

Met behulp van de papegaai boven haar bed komt ze half overmeind. Ze is wakker geschrokken van een geluid en haar hart roffelt in haar borstkas.

Het is aardedonker in de kamer.

Ze houdt zich met één hand vast aan de triangel en laat haar andere hand over het bovenblad van het nachtkastje gaan. Tevergeefs. Ze kan de lichtschakelaar van haar bedlampje niet vinden.

Vermoeid sluit ze haar ogen en laat zich terugzakken in de kussens. Misschien heeft ze zich vergist.

Een vlaag koele lucht beroert haar armen en gezicht. Ze draait haar hoofd in de richting van de achtergevel en probeert met haar blik het donker te doorboren. Niets ...

Hou toch op met die onzin, spreekt ze zichzelf streng toe.

Opnieuw sluit ze haar ogen.

‘Wakker worden, ouwe! Hé, ik zeg het niet nog een keer: wakker worden nou!’

Iemand schudt haar hardhandig door elkaar.

Met wijdopen ogen staart ze in het duister. Boven haar hoofd tekenen zich geleidelijk de contouren van drie schimmen af, schimmen met vreemd gevormde koppen en gedraaide hoorns.

Ze hapt naar adem.

Wie zijn dit en wat hebben ze op hun hoofd?

‘Wij zijn de boodschappers van de dood,’ zegt de langste schim, alsof hij haar gedachten heeft geraden, ‘tenminste als je niet doet wat wij zeggen. Of, anders gezegd, als je niet stopt met ons dwars te zitten.’

‘Ik ... ik weet niet wat je bedoelt,’ stottert ze, terwijl ze haar schouders optrekt en haar armen opheft. De geur van angst komt vrij vanonder haar oksels.

‘Wij denken dat jij heel goed weet waar het over gaat, vuile verklikker,’ zegt de kleinste van het stel, aan de stem te horen een vrouw.

De inhoud van haar maag komt omhoog. Ze slikt.

‘Ik geef je een aanwijzing,’ zegt de middelste. ‘Zwijgen is goud. Zet dat maar op een tegeltje, hang het op en kijk ernaar als je weer eens de behoefte voelt om de verrader uit te hangen.’

‘Ja, en ook een goeie: Leven en laten leven,’ doet de vrouw een duit in het zakje.

‘Vanaf nu is het horen, zien, maar vooral zwijgen. Onthou dat goed,’ zegt de langste. Hij rommelt in een plastic tas en ze hoort het snerpende geluid van tape dat van een rol wordt getrokken. Het volgende moment bedekt een brede strook kleverig band haar mond.

In paniek ademt ze gejaagd door haar neus.

Dan buigt de vrouw zich over haar heen en tilt haar bij haar schouders omhoog. Een tweede, langer stuk tape wordt van de rol getrokken en aangebracht rond haar hoofd, haar ogen en oren bedekkend.

Benauwd zakt ze terug in de kussens. Ze heeft haar plas laten lopen.

Boven haar hoofd overleggen de stemmen met elkaar, maar ze kan niet verstaan wat ze zeggen.

Wat zijn ze met haar van plan?

Even later wordt ze opnieuw opgetild. Ongeduldige vingers peuteren ruw aan de rand van het stuk tape over haar mond en met een ruk trekt één van haar belagers de tape van haar gezicht. Ze krimpt in elkaar. De handen verplaatsen zich naar haar oorschelp, de vingers zoeken houvast en dan wordt ook de tape die haar oren en ogen bedekt met een ruk verwijderd. Haar haren, oogharen en wenkbrauwen gaan mee.

Ze kreunt.

‘We hebben je deze keer gespaard,’ zegt de middelste, ‘maar vanaf nu mondje dicht, hè ouwe. Anders zal jij eens wat beleven.’

‘Ja,, takkewijf, bemoei je met je eigen zaken,’ vult de vrouw aan, ‘enne, we denken nog na over een passende straf, je bent nog niet van ons af!’

De langste geeft haar een harde duw tegen haar schouder en dan maakt het drietal zich uit de voeten.

De achterdeur valt dicht, ze zakt ineen tegen de kussens.

Ze weet inmiddels wel in welke hoek ze haar belagers moet zoeken en ze begrijpt maar al te goed waar hun woede vandaan komt ...

Katrien - Rozenstraat 7

Al jaren komt ze niet meer buiten. Haar leven is daarom tamelijk overzichtelijk: in de ochtend komt de ene thuishulp die haar uit bed helpt en haar kousen aantrekt en in de avond komt een andere thuishulp die haar kousen uittrekt en haar weer in bed helpt. Lieve jongens en meiden, maar ze hebben maximaal twintig minuten de tijd en dan zijn ze weer weg, op naar de volgende patiënt. Gelukkig kan ze overdag met haar rollator zelf naar het toilet gaan en naar de keuken schuifelen om een kopje koffie of thee te zetten en een boterham te smeren. Eén keer in de week, vaak op zondag, brengt haar dochter de boodschappen en haar avondeten krijgt ze van Tafeltje Dekje. Op die manier redt ze het nog net in haar eentje. Haar man Henk is al jaren geleden overleden, maar ze mist hem nog iedere dag.

Naast de thuishulpen, haar dochter en heel af en toe haar kleinzoon komt er nooit iemand bij haar langs. De mensen die om haar heen wonen, een mengeling van ambachtslieden en yuppen, autochtonen en allochtonen, weten waarschijnlijk niet eens af van haar bestaan. Vroeger kenden de mensen in haar straat elkaar nog, maar van de oude garde zijn er in deze volksbuurt nog maar weinigen over.

Overdag zit ze meestal in haar sta-op-stoel bij het raam. De tafelen die ze buiten ziet, zijn vaak veel interessanter dan de scènes op de buis en wat het nog extra spannend maakt, is dat haar onzichtbare positie achter de vitrage en de planten op de vensterbank haar de gelegenheid geeft om in te grijpen in de loop der gebeurtenissen en om hier en daar iets recht te zetten, zonder dat iemand door heeft dat zij daarachter zit. Niemand verdenkt haar. Ze bestaat eenvoudig niet voor haar burens.

Sommige mensen zullen vinden dat ze hiermee voor God speelt, maar zij ziet zichzelf liever als de Gerechtigheid of als Vrouwe Justitia, maar dan zonder die onhandige blinddoek.

Het begon allemaal met Sander en Evelijne die naast haar op nummer 5 wonen.

Hun namen kende ze uit de bijlage bij de uitnodiging voor de jaarlijkse straatbarbecue. In die bijlage staan alle huisnummers met daarachter de voornamen van de bewoners *ter bevordering van de eenheid en het gemeenschapsgevoel in de straat*. Alleen achter huis-

nummer 7 staan voorletters en achternamen vermeld: *H. de Koning* en *K. de Koning - van Dam*. Deze namen heeft de samensteller van de lijst kennelijk van het naamplaatje bij haar voordeur gehaald. Als hun voornamen op het overzicht waren vermeld, zou er *Henk en Katrien* hebben gestaan. Hoewel ze de straatbarbecue nooit bijwoont, hangt ze de bijlage ieder jaar op de koelkast, zodat ze up-to-date blijft.

Sander en Evelijne zijn twee twintigers die iedere morgen in hun leaseauto's stappen om naar het werk te gaan, hij strak in het grijze pak en met zo'n typische advocatenkoffer, zij in een kittig jurkje en op hoge hakken. De ambitie spat ervan af bij die twee en ze verwacht dat het niet lang zal duren voordat ze zullen gaan verkassen naar een grotere woning in een chiquere wijk. Maar voor die tijd hadden ze bijna onherstelbaar leed aangericht.

Wat wil namelijk het geval ...

Op een middag in maart stond ze in de keuken een boterham te smeren, toen achter de gemeenschappelijk schutting de uitbundig bloeiende camelia vervaarlijk begon te schudden. Geïntrigeerd keek ze door het raam naar de bewegende struik die een eigen leven leek te leiden. Pas de volgende dag drong tot haar door wat er gaande was, toen ze alleen nog blauwe lucht zag op de plaats waar de struik had gestaan.

Dat alles was nog te overkomen geweest, als er in het weekend daarop niet twee klussers waren gekomen die in een paar dagen tijd een lounge-ruimte hadden neergezet op de plek waar de struik had gestaan. Ze hadden het donkergrijze gevaarte midden in haar blikveld geplaatst en een groot deel van de dag belemmerde het bouwwerk de lichtinval aan de achterkant van haar woning.

Een paar weken lang zat ze in zak en as. Fantasieën waarin ze in de nacht naar buiten sloop om deze sta-in-de-weg plat te branden met een vlammenwerper spookten door haar hoofd. Buiten het feit dat ze niet over een vlammenwerper beschikte en ze moeilijk aan de thuis-hulp kon vragen om er een voor haar te kopen, kleefden er ook verder nog wel enige meer praktische en morele bezwaren aan dat plan, zodat ze dit moest laten varen. Een geschil over een op een erf-grens geplaatste schuur in een uitzending van de *Rijdende rechter* bracht haar echter op een ander en veel beter idee: als er een vergunningaan-vraag was geweest voor de lounge-ruimte, zou ze die hebben gezien in het plaatselijke krantje en ze wist vrij zeker dat dat niet het geval was.

Enfin, de brief aan de gemeente was snel geschreven, een van de huishulpen postte deze voor haar en een paar weken later werd het monsterlijke bouwwerk tot haar grote opluchting afgebroken.

Na het akkefietje met Sander en Evelijne volgden Bert en Els.

Bert en Els wonen recht tegenover haar, op nummer 8. Bert is een kalende en onopvallende vijftiger met een buikje, die op zondag met zijn vrienden naar het voetbal gaat. Een goedgezak, lijkt haar. Els, een grote, rondborstige vrouw met roodgeverfd haar, is zeker tien jaar jonger dan haar man. Als ze naast elkaar lopen, komt Els bijna een kop boven hem uit. Ze hebben geen kinderen, alleen twee honden: een Yorkie met een strikje op zijn kop en een boxer.

Iedere ochtend rond een uur of zeven stapt Bert in zijn trots, een oud model BMW 5, en hij komt pas tegen vijven weer thuis. Aan zijn kleding te zien werkt hij als bestuurder op de tram. Els laat overdag een paar keer de honden uit en in de middag doet ze boodschappen, zonder uitzondering gekleed in strakke rokjes en topjes en wiebelend op hoge hakken.

Aanvankelijk dacht ze dat Els een kalm bestaan leidde, totdat ze op een maandagochtend, vlak na het vertrek van Bert, een strak geklede heer uit een dure auto zag stappen en bij Els zag aanbellen. Zijn chauffeur bleef achter in het voertuig. Ademloos keek ze toe, terwijl ze een inschatting probeerde te maken van de reden voor zijn bezoek en haar mond viel open toen Els in een ultrakorte doorschijnende roze babydoll in de opening verscheen en uitnodigend de deur openhield voor haar bezoeker.

Precies vijf kwartier later kwam de man weer naar buiten en stapte achter in de zwarte bolide, die meteen wegreed. *Als hij opschiet, is hij nog net op tijd voor het begin van zijn werkdag*, schoot het door haar heen.

Ze zag maar twee mogelijkheden: of Els had een minnaar of Els was een handeltje begonnen met met haar eigen lichaam. In beide gevallen wist Bert hier waarschijnlijk niets van.

De rest van de week hield ze het huis nauwlettend in de gaten, maar de man liet zich niet meer zien. Op maandagochtend was hij er echter weer, iets vroeger dan de week daarvoor. Hij bleef nu ruim anderhalf uur binnen. Dit patroon herhaalde zich in de weken die volgden en de begroeting aan de voordeur werd steeds inniger.

Haar hart ging intussen uit naar de arme Bert, die ze iedere morgen trouw in zijn aftandse BMW zag stappen om naar zijn werk te gaan. Hij was totaal geen partij voor de knappe heer in zijn dure auto met chauffeur. Het leek haar daarom beter als er snel een einde aan de bezoeken kwam, voordat Els zich al te veel aan haar chique bezoeker zou gaan hechten.

In het dichtgevouwen briefje dat ze die avond aan de thuishulp meegaf om achter de ruitenwissers van de BMW te stoppen, schreef ze:

Beste Bert,

U moet hard werken voor uw geld.

Sommige mensen komt alles aangewaaid, zoals de rijke heer die iedere maandagmorgen bij Els langskomt.

Misschien heeft het niets te betekenen, maar ik wil u er toch even op attent maken.

Met veel respect,

Uw engel der gerechtigheid

De heer in de dure auto zag ze vanaf dat moment niet meer.

Door deze succesjes had ze de smaak te pakken gekregen en de volgende op wie ze haar oog had laten vallen, was Jan van nummer 6, hoewel hij met zijn gedrongen postuur, zijn kaalgeschoren kop en opvallende tattoos een veel gevaarlijker doelwit leek dan haar keurige buurtjes of haar wulpse overbuurvrouw.

Ze had gezien dat Jan zijn bedrijfsbusje niet alleen door de week gebruikte, maar dat hij ook bijna ieder weekend in zijn schilderskleding op pad ging en pas tegen de avond weer terugkwam. Jan was dus een zwartwerker en daar had ze een hekel aan: omdat zij geen belasting afdragen, moeten andere mensen meer bijdragen aan de staatskas.

Een tijdlang hield ze nauwgezet bij op welke dagen Jan in het weekend in zijn werkkleding vertrok en toen het overzicht compleet was, stuurde ze dit met een begeleidend briefje zonder afzender naar de belastingdienst. Tot haar grote tevredenheid bleef na een paar weken het bedrijfsbusje in het weekend voor de deur geparkeerd staan.

Van Jan had ze haar focus verlegd naar Reginald van nummer 10, een

lange Jamaicaan met een rastakapsel. Het was haar opgevallen dat het bij hem iedere dag een drukte van belang was. Jongens in trainingspak, getooid met heuptasjes, reden op hun scootertjes af en aan en regelmatig stopten ook auto's voor de deur die meestal maar kort bleven staan. Het duurde niet lang voordat het kwartje was gevallen: Reginald handelde in drugs! Ook al stond ze de laatste jaren buiten de samenleving, ze wist dondersgoed welke kwalijke gevolgen het gebruik van drugs kon hebben en ze beschouwde het als haar plicht om hier iets tegen te doen. Daarom raapte ze op een ochtend al haar moed bij elkaar en belde met Meld Misdaad Anoniem. Haar melding had het gewenste resultaat, want een paar maanden later kwam er een abrupt einde aan de drukte bij de woning.

Het verraad van Reginald zal voorlopig haar laatste wapenfeit zijn, aangezien haar burens haar hebben ontmaskerd en hun krachten hebben gebundeld. Ze beseft nu pas hoezeer ze, verslaafd geraakt aan de spanning, met vuur heeft gespeeld en ze vreest dat het drietal nog niet klaar is met haar.

Ze kan de slaap niet meer vatten en besluit om uit bed te gaan. Zich met haar ene hand vasthoudend aan de papegaai en met haar andere hand steunend op het matras manoeuvreert ze haar benen over de rand. Met de daartoe bestemde knop verlaagt ze het bed en even later sloft ze achter haar rollator naar de woonkamer, waar ze zich uitgeput laat zakken in de stoel bij het raam. Door de vitrage heen ziet ze de woningen van Reginald, Jan en Els en ze beseft eens temeer hoeveel opschudding ze in de levens van de bewoners moet hebben veroorzaakt. Het koude zweet staat op haar gezicht, haar ademhaling is snel en ze voelt zich slecht: ze heeft een drukkende pijn op haar borst, last van haar maag en ze is misselijk en duizelig.

Reginald - Rozenstraat 10

Aan de overkant van de straat kijkt Reginald gespannen door het raam van zijn slaapkamer, zijn blik strak gericht op de woning met huisnummer 7. Vandaag zal moeten blijken of het plan dat hij samen met Jan en Els na de jaarlijkse straatbarbecue heeft gesmeed, werkt.

Zal de oude dame verstandig zijn en haar mond houden of zullen ze hun toevlucht moeten nemen tot zwaardere middelen?

In gedachten gaat hij terug naar de zonovergoten barbecue, waar

hij na een paar biertjes zijn buurman Jan had aangesproken, net als hij een *bonte hond* in de verder zo keurige straat.

‘Hoe is het, Jan?’ had hij het gesprek losjes ingeleid.

‘Het is wel eens beter geweest,’ had Jan toegegeven.

‘Vertel man.’

‘Tja, wat zal ik zeggen ...’

‘Je kunt me vertrouwen, bro.’

‘Nou goed dan, ik kan het jou wel vertellen, maar laten we even in mijn voortuin gaan staan, uit de drukte.’ Achter de heg en uit het zicht vervolgde hij: ‘Ik heb een tijdje terug de fiscus op mijn dak gehad voor zwartwerken. Ik ben langere tijd in de gaten gehouden.’

‘Shit man! Dat heeft je doekoe gekost.’

‘Dat kun je wel stellen.’ Jan had stuurs voor zich uit gekeken. ‘En hoe gaat het met jou dan?’

‘Om je de waarheid te zeggen niet veel beter, bro. Ik heb vorige maand een inval gehad van de politie waarbij drugs zijn gevonden, puur voor eigen gebruik natuurlijk, en ik wacht nu op de rechtszaak. Volgens mijn advocaat had de politie een anonieme tip gekregen.’

Op dat moment had Els haar hoofd om de hoek gestoken. ‘Sorry mannen, ik kon het niet helpen, ik rookte aan de andere kant van de heg even een sigaretje en ik hoorde jullie praten. We kunnen elkaar de hand geven,’ zei ze, ‘ik slaap tegenwoordig op zolder, sinds iemand een briefje onder de ruitenwissers van onze BMW heeft gedaan, met daarop de aankomst- en vertrektijd van mijn wekelijkse bijverdienste.’

Zwijgend hadden ze elkaar aangekeken, totdat Els de stilte doorbrak: ‘Er lijkt een verklikker aan het werk te zijn en het moet haast wel iemand in dit deel van de straat zijn.’

‘Maar wie? Niemand die ik ken, zie ik daarvoor aan,’ had Jan aangevuld, waarna ze zich als één man hadden omgedraaid naar de woning met huisnummer 7 met haar mysterieuze bewoner.

Els had toen geopperd om aan Sander van nummer 5 te vragen of hij wist wie er op nummer 7 woonde en zodra hij langsliep, had ze de daad bij het woord gevoegd.

‘Volgens mij woont er een oude dame die nooit buitenkomt. Hoezo?’ had Sander geantwoord.

‘Nou, we hebben het vermoeden dat er iemand in de buurt is die

alles in de gaten houdt en we proberen te achterhalen wie dat kan zijn,' had Els toegelicht.

Sander had hen daarna verteld over de lounge-ruimte en zijn vermoeden dat de oude dame de gemeente destijds had ingeseind.

Dat gaf de doorslag: het moest de oude vrouw wel zijn die de boel liep te verzieken en ze hadden afgesproken om de volgende avond met zijn drieën bij elkaar te komen om te overleggen hoe ze haar zouden gaan aanpakken.

Die avond waren ze tot de conclusie gekomen dat er niets anders op zat dan het oude mens het zwijgen op te leggen, wilden ze zich ooit weer vrij kunnen bewegen in en rond hun woning, maar daarvoor moesten ze eerst bij haar zien binnen te komen. Het plan was dat Jan zich zou vermommen als maaltijdbezorger, een door Els gefabriceerde maaltijd zou brengen en dan zou doorlopen naar de keuken om het bestek te pakken en meteen de achterdeur van het slot te draaien. Bij het weggaan zou hij een briefje op de voordeur plakken voor de echte bezorger, met het verzoek om de maaltijd af te geven op nummer 8. Els zou hem daar opvangen en het eten aannemen. Ze zou zeggen dat de oude dame ziek was en de deur niet kon opendoen, maar dat zij de sleutel had en het eten zou gaan brengen. Vervolgens zouden ze in de nacht door de achterdeur naar binnen sluipen en de oude vrouw de stuipen op het lijf jagen. In het donker zou hun actie meer effect sorteren dan overdag en was de kans kleiner dat ze zouden worden betrapt. Om het schrik-effect nog te vergroten hadden ze maskers gedragen.

Als hij beweging ziet aan de overkant, schrikt Reginald op uit zijn overpeinzingen. De huishulp is gearriveerd en gaat naar binnen. Hij houdt zijn blik strak op de voordeur gericht, maar anders dan op andere dagen komt de hulp niet korte tijd later weer naar buiten.

In plaats daarvan ontstaat er een komen en gaan van bezoekers: een vrouw van middelbare leeftijd arriveert eerst, daarna gaat een serieus kijkende jongeman met een leren dokterstas naar binnen, die samen met de huishulp niet veel later weer naar buiten komt en aan het eind van de ochtend rijdt een donkergrijze auto langzaam de straat in, twee zwarte, driehoekige vlaggetjes bevestigd aan de voorzijde op de flanken.

Hij wankelt naar achteren en laat zich op de bank zakken. Met tril-

lende handen pakt hij zijn mobiele telefoon. ‘Jan! Reginald hier. Je zult het niet geloven, maar die oude is dood. Ze is erin gebleven. De lijkwagen staat voor de deur.’

Het blijft stil aan de andere kant van de lijn.

‘Jan, hoor je me?’

‘Ja, ja, ik hoor je. Hoe kan dat nou?! Toen we haar achterlieten, was ze nog springlevend.’

‘Ja man, maar nu is ze dood ...’

Jan zwijgt weer. Dan zegt hij: ‘Ik ga Els bellen. Vannacht moeten we terug om onze sporen te wissen. Straks worden we nog verdacht van moord.’

Sporen

Die nacht sluipen Reginald, Jan en Els door de achtertuin van Rozenstraat 7. Jan heeft een koevoet bij zich, Reginald een zaklamp en Els een tas met oude theedoeken. Het idee is om een inbraak te fingeren en om, zodra ze binnen zijn, met de theedoeken hun vingerafdrukken weg te poetsen en eventueel resterende sporen te verdoezelen door chaos in de woning te creëren.

De achterdeur, die weer op slot zit, begeeft het betrekkelijk eenvoudig, waarna ze toegang krijgen tot de keuken. Het is doodstil, maar toch voelt de woning bewoond aan, de typische geur van oude mensen hangt zwaar in de lucht. Even aarzelen ze, dan knipt Reginald zijn zaklamp aan en loopt resoluut de gang in. Op de drempel van de achterkamer blijft hij staan en laat de lichtbundel door de kamer gaan. Els duwt hem in zijn rug, ze wil meteen beginnen met poetsen.

Maar dan wordt ineens het grote licht ontstoken. Als een stel konijnen gevangen in het schijnsel van de koplampen van een aanstormende auto staat het drietal als aan de grond genageld. In de voorkamer zit de oude dame in haar sta-op-stoel, geflankeerd door een vrouw van middelbare leeftijd en een jongeman.

‘Dat dacht ik wel, dat jullie zouden terugkomen,’ doorbreekt de oude dame de stilte.

‘B...b...bent u dan niet dood?’ vraagt Els bibberig.

‘Zo beroerd zie ik er toch niet uit?’ zegt de oude vrouw smalend.

‘En ... en die lijkwagen dan?’

‘Mijn neef is begrafenisondernemer, dus dat was zo geregeld.’

‘U bent een vuile bedrieger,’ zegt Reginald.

‘Nee, jullie zijn heilig: een notoire belastingontduiker, een gewetenloze drugsdealer en een dame van lichte zeden en echtbreekster. Een mooi stelletje zijn jullie.’

Reginald stapt naar voren, zijn vuisten gebald.

‘Ik zou het niet doen,’ mengt de jongeman zich in het gesprek. ‘Alles wat op dit moment gebeurt, wordt namelijk opgenomen en direct opgeslagen op een externe bron die wordt beheerd door een vriend van mij.’ Triomfantelijk kijkt hij om zich heen.

Reginald laat zijn vuisten zakken en doet een stap terug. Het drietal staat er verslagen bij.

‘Wat wilt u van ons??’ vraagt Jan tenslotte.

‘Dat is het eerste verstandige woord dat ik hoor sinds jullie hier zijn,’ zegt de dame, ‘Ik kan het kort houden. Het is kiezen of delen. Of Els kookt voortaan mijn potje, in de ochtend kan ze komen vragen wat ik wil eten die dag, Jan bestraat mijn voor- en achtertuin en brengt kleurrijke beplanting aan en Reginald gaat iedere dag met mij naar buiten in mijn rolstoel en verzorgt dan meteen de plantjes in de tuin, of het filmpje gaat naar de politie. Uiteraard zal ik in dat geval ook uit de doeken doen wat de aanleiding is geweest voor jullie nachtelijke bezoek. We praten dan al snel over inbraak, huisvredebreuk en mishandeling van een oude, invalide dame, die aan huis is gebonden. Daar is een strafrechter vast niet van gecharmeerd.’

Hoewel het een korte nacht is geweest, zit Katrien de volgende ochtend al om acht uur op haar sta-op-stoel bij het raam. Haar dochter is blijven slapen en heeft haar vanmorgen geholpen bij het opstaan en aankleden. Zelfs op dit vroege tijdstip schijnt de zon al uitbundig en tevreden ziet ze hoe Jan in zijn werkkleding de voortuin in loopt en voortvarend begint met het verwijderen van oude planten, woekerende struiken en brandnetels. Ze kan niet wachten om het eindresultaat over een paar weken te zien.

Een uurtje later belt Els aan, zoals altijd piekfijn uitgedost. Katrien vraagt haar dochter om aan Els door te geven dat ze vanavond kipfilet met spinazie en aardappelpuree wil eten. Als de kookkunsten van Els bevallen, kan ze binnenkort Tafeltje Dekje afzeggen.

Tegen het middaguur tikt Reginald op het raam. Haar dochter is

inmiddels naar huis en Katrien zit te soezen in het zonnetje, de afgelopen nacht is haar niet in de koude kleren gaan zitten.

Ze laat de jongeman binnen en vraagt hem om de rolstoel van haar overleden echtgenoot uit de schuur te halen. Als Reginald de stoel, die onder het spinrag zit, heeft schoongemaakt en de banden heeft opgepompt, draagt ze hem op haar zomerjas te halen.

Even later duwt hij de stoel voort over de straat. Zich koesterend in de zon, ademt ze met volle teugen de frisse buitenlucht in.

‘Ik wil graag naar het park,’ zegt ze, zich half omdraaiend.

Uit een ooghoek ziet ze hoe Reginald op zijn blinkend gouden horloge kijkt.

‘We gaan eerst ergens anders naartoe,’ antwoordt hij.

Met snelle pas duwt hij de rolstoel over de straatstenen. Ze houdt zich krampachtig vast aan de leuning van het rammelende gevaarte en duwt haar voeten tegen de voetsteunen.

Even later naderen ze de spoorwegering aan het einde van de straat. Aan de overzijde van het spoor steekt het pittoreske stationsgebouwtje scherp af tegen de blauwe lucht.

Als ze bijna bij de overweg zijn, klinkt het geluid van de bel en beginnen de halve overwegbomen te dalen. Reginald houdt zijn pas in en duwt de stoel naar het uiteinde van de rood-wit gestreepte balk.

De tweetonige tyfoon van de naderende trein verscheurt de stilte. De intercity, die niet zal stoppen bij het kleine station, nadert op volle snelheid.

Langzaam begint de rolstoel de overweg op te rollen.

‘Reginald?’

Geen reactie.

‘Reginald, de stoel, hij staat niet op de rem,’ kermt ze.

Niets.

Zou hij haar niet horen?

‘Reginald, doe iets!’ schreeuwt ze nu bijna, in een poging het geluid van de aanstormende trein te overstemmen.

Van achter buigt hij zich over haar schouder en toetert in haar oor: ‘Relax, ik heb een verrassing, ik kan nog niet zeggen wat het is, maar u zult er heel snel achter komen.’

De trein heeft de overweg nu bijna bereikt en de stoel rolt nog steeds verder richting de rails.

Het alarmsignaal van de tyfoon geselt haar trommelvliezen. Haar adem stukt.

Ze zet zich schrap en sluit haar ogen.

Een enorme windvlaag doet haar stoel schudden. Dan wordt het weer stil. Ze opent haar ogen en kijkt in het lachende gezicht van Reginald.

‘Omdat we u al meerdere keren zo aan het schrikken hebben gemaakt, neem ik u vandaag mee naar de stationsrestauratie en trakteeer ik op koffie met gebak.’

Mijn broer en ik

Karel Bedert

De dag nadat Minoes stierf, riep Moeder ons bij zich. Ze had de kat van mijn zus naast het erf van de boerderij gevonden, aan de rand van de weg. De staart van het beest was afgesneden, zijn vacht vertoonde schroeiplekken en het kopje met de lange snorharen en de groene ogen was ingeslagen, dat laatste waarschijnlijk met de zware steen die naast het verhakkelde karkas in de greppel lag. Trillend van verdriet liet Maartje zich op haar knieën vallen en hysterisch gilte ze: 'Jij hebt dit gedaan, rotjoch!' terwijl ze met een beschuldigende vinger naar mijn broer wees.

Die krabde eens in zijn haar, staaarde een voorbijrijdende tractor na en bromde: 'Ik heb helemaal niks gedaan.'

'Jawel, ik heb het zelf gezien! Je hing de hele middag bij de schuur rond!'

'Ik zat de hele middag binnen, meid. Vraag het maar aan mama.'

Onzeker keek Maartje naar Moeder, maar die haalde hulpeloos haar schouders op.

'Dan was jij het,' snauwde Maartje na een korte aarzeling en ze sprong op om me een duw te geven.

Maar mijn broer was haar voor en greep haar bij haar pols. 'Ja, zo is het makkelijk,' schold hij, 'eerst was ik het en nu heeft hij het plots gedaan. Je kunt voortaan beter eerst eens nadenken voordat je iets zegt. Meid!'

En hoewel mijn zus ruim drie jaar ouder was dan ons, wist ze dat er niets was wat ze tegen ons kon beginnen. Wij waren even groot als haar en minstens even sterk en daarnaast had ze ons nooit uit elkaar kunnen houden. Wie van ons twee Gijs was en wie Henk, dat kon ze niet zeggen en dus was ze ook niet in staat om de dader aan te wijzen die haar Minoes zo sadistisch had toetakeld. Met hete tranen in haar ogen rende ze terug naar het voorhuis, brullend dat ze ons allebei haatte, terwijl wij, met onze handen diep in de zakken van onze overalls gestoken, achterbleven aan de zijde van Moeder. Die keek

beurtelings van mijn broer naar mij en verzuchtte: 'Wat moet ik toch met jullie beginnen?'

De zorgelijkheid waarmee ze die vraag stelde, had niet zozeer te maken met de streken die wij al dan niet uithaalden als wel met het feit dat zelfs zij er niet in slaagde om ons van elkaar te onderscheiden. De vrouw die ons op de wereld had gezet en die ons beter dan ieder ander zou moeten kennen, stamelde weifelachtig *jongen* als ze het woord tot een van ons richtte, omdat ze eigenlijk nooit zeker wist wie er voor haar stond. En dat baarde haar zorgen. Want ze vermoedde dat er met een van haar zonen iets grondig mis was. Alleen wist ze niet met welke.

Veertien jaar eerder hadden we het levenslicht gezien en als echte tweeling deelden mijn broer en ik alles. We aten samen, speelden samen en sliepen samen, en als de een iets wilde zeggen dan wist de ander al op voorhand welke woorden er over zijn lippen zouden rollen. Niets van dat alles was echter ongewoon voor een tweeling. Onze griezelig perfecte gelijkenis daarentegen vond men wel angstaanjagend: er was namelijk geen haartje in onze wenkbrauwen, geen sproet op onze wangen, geen frons in ons voorhoofd, ja zelfs geen buiging in onze stem die ook niet op exact dezelfde manier bij de ander was terug te vinden. De leraar op school noemde ons GijsHenk en hij merkte lachend op dat hij zelfs nooit twee druppels water had gezien die zo op elkaar leken. Moeder knikte daarbij instemmend, maar zijn plezier deelde ze niet. Want lang voordat Minoes zo jammerlijk aan haar einde kwam, had ze al muizen aangetroffen die levend aan de staldeur waren gespijkerd en duiven die met hun kop tegen de muur waren geslagen en waarvan de vleugels waren uitgetrokken. Ontelbare keren had ze ons op de rooster gelegd om uit te vinden wie de schuldige was, maar we ontkenden alles en langzamerhand was ze ervan overtuigd geraakt dat er diep in één van ons een huiveringwekkend kwaad schulde, een kwaad dat tot onheil zou leiden als er niets aan werd gedaan. Ze had zich suf gepiekerd over een manier om erachter te komen wie van ons tweeën die wreedheden beging, maar ze had geen idee hoe daaraan te beginnen. Toen ze echter Minoes zo gruwelijk verminkt in het gras zag liggen, begreep ze dat ze niet langer kon wachten. Ze moest iets ondernemen.

'Luister, jongens,' stak ze nerveus van wal. We hadden tegenover

haar plaatsgenomen aan de mahoniehouten tafel in de opkamer van ons huis, een ruimte die nauwelijks werd gebruikt sinds het overlijden van Vader. 'Jullie worden snel groter en er verandert van alles.' Ze frutselde aan haar mouw. 'Aan jullie lichaam en zo,' prevelde ze blozend.

'O, alsjeblieft, heb je ons daarvoor geroepen?' Mijn broer sloeg met zijn vlakke hand op tafel en Moeder schrok op van haar stoel. Ik voelde medelijden met haar en besloot haar te hulp te schieten: 'Je hoeft ons die dingen echt niet uit te leggen, mama. Dat leren we tegenwoordig allemaal in de klas.'

Mijn broer begon te grinniken. 'Ja, en de rest krijgen we wel op het schoolplein te horen.'

'Nou, ik ben blij om dat te horen,' kuchte ze. 'Maar wat ze er op school waarschijnlijk niet bij vertellen is dat er voor jullie nog veel meer verandert dan voor andere kinderen. Als tweeling bedoel ik.'

We starden haar niet-begrijpend aan.

'Gijs, jij zult misschien andere vrienden krijgen dan je broer. En Henk, jij zal op een dag misschien een ander beroep kiezen. Of een andere hobby.' Dapper noemde ze onze namen, maar ze richtte haar blik daarbij telkens op de verkeerde zoon.

'Nou, ik niet, hoor,' wierp mijn broer tegen.

'Of jullie zullen op hetzelfde meisje verliefd worden en het de ander niet gunnen.'

'Tsss,' siste mijn broer en hij deed of hij wilde opstaan.

'Wat wil je nou precies zeggen, Moeder?' probeerde ik de boel te sussen terwijl ik mijn broer omlaagtrok.

Moeder beet op haar lip: 'Ik probeer jullie duidelijk te maken dat er een moment zal komen, dat jullie niet alles meer zullen willen delen met elkaar.'

'Dat geloof je toch zelf niet?' klonk het brutaal.

Maar Moeder liet zich niet van de wijs brengen. Ze reikte over de tafel heen en pakte onze handen: 'Bijvoorbeeld wanneer je iets heel ergs hebt gedaan en je het aan iemand wilt opbiechten. Iemand anders dan je broer. Dan wil ik dat jullie weten dat jullie altijd bij mij terecht kunnen.'

Er viel een stilte.

'Waarom zouden we dat doen?' vroeg mijn broer achterdochtig. 'Je kunt ons niet eens uit elkaar houden.'

Het was de vraag waarop Moeder had gewacht: ‘Daarom ga ik jullie ook een codewoord geven,’ zei ze.

‘Een codewoord?’ Mijn broers wenkbrauwen schoten omhoog.

‘Ja, een geheim woord dat alleen van jezelf is. En als er dan ooit iets is waarmee je worstelt of waarvoor je je schaamt, dan zeg je me dat woord en dan weet ik wie van jullie tweeën mijn hulp nodig heeft. Dan blijft het tussen ons.’

‘Wat een stom plan,’ sputterde mijn broer tegen, maar Moeder was al om de tafel heen gelopen om ons de woorden in te fluisteren. ‘En denk eraan dat je het niet aan de ander verklapt,’ riep ze ons na toen we even later naar onze kamer vluchtten.

Maar met die laatste waarschuwing bewees ze dat ook zij niet echt kon bevatten wat het is om deel van een tweeling te zijn, want zodra mijn broer de deur van onze slaapkamer achter zich had dichtgeklapt, tierde hij: ‘Geheime woorden, wat voor een kinderachtige onzin is dat? Alsof we meisjes zijn! Nou, voor mij kan ze de pot op. Mijn woord is Vos. En het jouwe?’

En al wilde ik niet antwoorden - omdat ik wel aanvoelde wat haar zo verontruste - had mijn broer me mijn woord al snel ontfutseld. ‘Wolf!’ smakte hij tevreden toen ik Moeders geheim prijs gaf. ‘Erg origineel is ze niet, maar we kunnen er tenminste wel een goeie grap mee uithalen.’

In de maanden die volgden voelden we Moeders ogen in onze ruggen branden. Als ze weer eens een haas of een kraai met een verbrijzelde kop van de stenen had opgeraapt, nam ze ons apart en met een onderzoekende blik vroeg ze dan wat ons codewoord was en of we haar iets te vertellen hadden. ‘Wolf,’ antwoordde ik meestal plichtsgetrouw. Maar soms zei ik ook ‘Vos’. En dat ik niets kon bedenken. En mijn broer deed hetzelfde. Het werd een spelletje dat Moeder tot wanhoop dreef, maar waar mijn broer vreselijk om moest lachen en dat ik zelf ook wel vermakelijk vond. Net zolang tot er een paar weken na onze vijftiende verjaardag iets gebeurde wat me aan het denken zette.

We waren de stal van onze knol aan het uitmesten, een werkje dat we al vaker hadden gedaan, maar die keer hadden we haast en zonder te kijken pakte ik met mijn blote handen een hoop oud stro op. Er bleek een hoefnagel in te zitten en het roestige ding boorde zich gena-

deloos door de palm van mijn hand om er langs de andere kant weer uit te komen. Ik trok wit weg en jankte het uit van de pijn.

Moeder racete met mij naar de dokter die de nagel verwijderde en me een tetanusspuit gaf. 'Nou,' zei hij toen hij even later klaar was met de hechtingen, 'twee weken niet pingpongen, maar daarna zal het snel genezen zijn, er is niets belangrijks geraakt. Alleen zul je er wel een mooi litteken aan overhouden.'

Ik keek naar het verband rond mijn hand en dacht er verder niets bij, maar Maartje jubelde toen ze het hoorde.

'Een litteken? Maar dat is fantastisch, dan zal ik eindelijk weten wie wie is! Ik hoef alleen nog maar naar jullie handen te kijken om te weten welke etterbak ik voor me heb! Mama,' keerde ze zich schaterend naar Moeder, 'kan je ze niet verbieden om nog handschoenen te dragen?' En hikkend van het lachen verliet ze de keuken.

Ik keek opzij naar mijn broer in de verwachting dat hij iets gemeens zou terugsnauwen, maar het enige wat ik kon ontwaren, was de blinde paniek in zijn ogen. Haastig sleurde hij mij mee naar buiten.

'Ze denken dat ze ons hebben,' briepte hij.

'Hoe bedoel je?' vroeg ik argeloos.

'Heb je mama niet gezien? De manier waarop ze keek? Alsof haar gebeden zijn verhoord. Niks geen geheime codewoorden meer, ze zal voortaan alleen maar hoeven vragen of we onze hand opsteken om te weten wat we hebben uitgespookt.' Hij raapte een steen op en smeed die naar een ekster die op het hek zat. 'Maar ik zal ze godverdomme eens laten zien met wie ze te maken hebben. Ik laat niemand tussen ons beiden komen.'

'Wat ben je dan van plan?'

'Dat zul je wel zien,' antwoordde hij raadselachtig en de volgende ochtend zag ik het inderdaad: voor dag en dauw maakte hij me wakker en nam hij me mee naar de werkplaats waar hij een gebruikte hoefnagel weggriste die hij vervolgens recht door de palm van zijn eigen rechterhand dreef. Op exact dezelfde plaats als waar mijn wond zat. 'Zo,' grijnsde hij terwijl het bloed langs zijn arm omlaag druppelde, 'dat zal ze leren!'

Hij dacht dat hij Moeder daarmee schaakmat had gezet, maar dit keer liet ze zich niet zo gemakkelijk in de luren leggen. Ze stuurde mijn broer met de buurvrouw naar de dokter en posteerde me opnieuw tegenover haar aan de mahoniehouten tafel in de opkamer.

